

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in judicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 2. De Parochi obligatione suscipiendi Sacerdotium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](#)

tequam missa solennis sit finita, & corpus Christi in locum designatum recondatur. De Sabbatho alitem sancto, ait cit. Barbos. num. 50. quidam probabiliter putant, eodie minimè licere celebrare; ex his est Navarrus, Reginaldus, & alii; sed longè probabilius est, licere, ut pluribus cit. docet Barbos. quia c. Sabbatho, de consecr. diff. 3. jam abrogatum est; attendenda tamen est consuetudo loci.

2502 Sistum, de quo est nobis quæstio, incidit in diem *Parasceves*, nemo tenetur sub gravi peccato, missam illius diei, seu potius cærimonias audire; quia missa illius diei non est missa, cum careat confæratione corporis Christi, nec illo die sacerdotes celebrare possint; sic Barb. cit. num. 46. & seq. cum Azor p. 1. l. 10. c. 24. q. 3. Reginald. l. 29. c. 9. n. 170. &c. Not. tamen, quòd Episcopus possit dare licentiam sacerdotibus, utilia die (nimis) *Parasceves*, si incidat magnum festum, v. g. Annunt. B. V.) possint celebrare; & tunc populus Missam audiens, Ecclesia præcepto satisfacit sic, ut in illo die, in quem post Pascha translatum est festum annuntiationis, missam audire non teneatur; quia festum quoad officium, non quoad præceptum, sacro interessendi, transfertur; sic Barb. cit. c. 11. an. 46.

2503 Not. 10. in Missa prohiberi omnibus etiam Doctoribus, & Protonotariis non participantibus, usum annuli; per Congreg. Rituum. 11. Febr. 1623. Idem dic de Canoniceis Ecclesiarum Cathedralium, ex eadem Congr. 20. Novemb. 1628. apud Barb. cit. num. 35. usum autem pileoli in missa (etiam extra Canonem tantum) concedi à solo Papa, & non ab alio; sic Congregatio negotiis Episcoporum & Regularium præposita. 2. Jan. 1590. & 17. Jan. 1695. V. Azor. p. 1. l. 10. c. 28. q. 16. Demum nota, quod non possint Parochi ab Episcopo cogi (possunt eos tamen hortari) ut subministrant necessaria Presbyteris voluntibus celebrare in eorum Ecclesiis; sic Barbos. cit. num. 51.

§. 2.

De Parochi obligatione suscipiendi
Sacerdottum.

2504 Pro resoluti, suppon. quòd in c. *Licet canon. 14. de Elec. in 6.* plura statu-

antur circa eum, cui Ecclesia Parochialis committitur; 1. quòd nullus ad regimen Parochialis Ecclesiae assumatur, nisi sit idoneus, moribus, scientia, & ætate; 2. si de tali Ecclesia ei, qui non attigit 25. annum, de cætero collatio fiat, decernit Pontifex eam viribus carere. 3. ad hujusmodi regimen assumptus, personaliter in parochiali Ecclesia, cuius Rector extiterit, residere tenetur, & intra annum se faciat ad sacerdotium promoveri; 4. si non fecerit, Ecclesia sibi commissâ, nullâ etiam monitione præmissâ, sit eo ipso privatus; 5. super residentia verò possit Ordinarius ex rationabili causa ad tempus dispensare.

Ex dictis sequitur, Ecclesiam Parochialem illi conferri posse, qui tempore provisionis non est sacerdos actu, modò sit clericus, & sacerdos *aptitudine proximâ*, sed hoc intellige, si Parochia conferatur in titulum; si enim in commendam, requirit sacerdotem, qui statim ei per se ipsum deservire possit, c. *nemo deinceps*. 15. *de elec. in 6.* ibi: *nemo deinceps parochiam Ecclesiam, alicui non constituto in ætate legitima, & sacerdotio, commendare presumat: nec tali etiam nisi unam: & evidenti necessitate, vel utilitate ipsius Ecclesie fundente.* Hujusmodi commendam (ut præmittitur) ritè factam declaramus ultra semestris temporis spatium non durare: statuentes, quicquid secus de commendis Ecclesiarum parochialium actum fuerit, esse irritum ipso jure.

Sequitur. 2. quòd provisus de beneficio Curato teneatur infra annum à sibi commissi regiminis tempore numerandum, promoveri in sacerdotem; alias vacat beneficium ipso jure; sic Navarr. *in man. c. 25. num. 117. vers. octavo, Rebuff. in praxi benefic. tit. de non promoven. intra annum, Zerola in praxi Episcop. p. 1. V. beneficia, vers. dico quartò principaliiter;* not. autem annum computari à die suscepiti regiminis, & pacifica possefionis; hanc autem tunc habere dicitur, qui non tantum beneficium habet cum titulo, & exercitio aræ, sed etiam bonorum, & fructuum; *Rebuff. in tract. de pacif. possess. num. 168.* & constat ex c. *Commisa. 35. de Elec. in 6.*

Ex hoc sequitur. 3. hanc *vacationem* 2507 non induci, si provisus de parochiali Ecclesia

fia

576 Tract. in Lib. III. Decretal. Quæstio XXIX.

sia intra annum non suscepit ordinem sacerdotalem, si nondum canonice possebit, ut expositum est *num. præced.* vel legitimè impeditus fuit, ut colligitur ex dict. c. *Licet canon. n. 9.* ibi: *pœna canonis, præscripta eis, qui intra annum sacerdotium non suscepunt, non habet locum in Rectorate, qui intra annum a die adeptæ possessionis pacifice, vel infra tempus comparuit, & se promoveri petiit, offerens, quantum in eo est, se paratum ad suscipiendum sacerdotium, sed Ordinarius noluit cum propter illiteraturam, vel aliam causam promovere.*

2508 Hæc resolutio recte intelligitur de quolibet justo impedimento; quia impedito non currit tempus, c. *quia diversitatem, 5. de concess. præbend.* intellige, si impedimentum provenit sine culpa impediti, ordinatâ ad casum impediti. Constat etiam ex c. *Commissa. 35. de Elect.* in 6. ibi: *commisſa tibi parochialis Ecclesia, quantum tantum de anno transiverit, quod intra ipsum nequeas juxta statutum generalis Concilii Lugdunensis ad sacerdotium promoveri: non est nisi tunc datum, cum ex toto fuerit ipse annus clausus, censenda vacare, nec potest alteri ante te nolente conferri.* Annus autem hujusmodi à tempore illo incepit, quo ipsius Ecclesia regimen commissum tibi extitit, & possessionem ejus pacificam habuisti: vel per te stetit, quo minus haberes eandem: tibi non currit, si promoveri justo impedimento detentus intra tempus hujusmodi nequivisti.

2509 Sequitur. 4. pœnam illam privationis à Parochiis incurri ipso jure; sic Barb. *cit. de offi.* & potest. *Parochi, c. 5. num. 9.* hinc non obstat c. *cum in cunctis, 5. inferiora, de Elect.* ubi dicitur, *removeantur;* nam in hoc Pontifex agit de beneficiis Curatis, non Parochialibus; & loquens de his expresse in dict. c. *Commissa,* expresse ait: porro, si infra dictum tempus non fueris rationabili causa cessante promotus: tibi Ecclesia ipsa, qua dicti statuti auctoritate jam privatus existis (ne statutum ipsum fiat ludibri, debitoque frustretur effectu: & non rebus, sed verbis; cùm sit potius contrarium faciendum: lex imposita videatur) nullatenus ea vice poterit iterato conferri.

Si quæras, quid dicendum, si quis recepit quidem parochiam, sed animo percipiendi per annum fructus, non tamen suscipiendo Ordines debitos: respondet Bonifacius VIII. in cit. c. *Commissa. §. Ceterum,* ibi: *Cœterum si promoveri ad sacerdotium non intenders parœcialem recepsi, Ecclesiam, ut fructus ex ea per annum percipias: ipsam postmodum dimisfuris (nisi voluntate mutata promotus fueris) tenebris ad restitucionem frumentorum corundem: cùm eos receperis fraudulenter; illum autem, qui eam tibi contulit, cùm te non crederet ad hujusmodi ordinem promovendum (prater divinam, quam exinde incurrit offensam) ad servandam indemnem candem Ecclesiam decernimus obligari.*

§. 3

De obligatione Parochi ad prædicationem Verbi divini.

2510 Hæc obligatio est ad prædicationem Verbi divini, & tradendam doctrinam Christianam per instructionem in rudimentis fiduci. Omnes enim Curati, & Parochi tenentur populum sibi commissum pascere prædicatione verbi Dei, vel per se, vel per alios idoneos, diebus saltem Dominicis, & festis solemnibus; ita Trid. *Jeff. 5. de Reform.* c. 2. *Jeff. 22. de sacrificio missæ,* c. 8. *Jeff. 23. de reform.* c. 1. & 7. & quidem, si Pastores animarum per se velint munus prædicationis obire, non debent impediiri, ut dicitur in cit. c. 2. *Trid.* Si autem Parochus conciones peragat per alium, ad hoc invitatum, jure communia sufficit licentia Parochi; ut colligitur ex Clement. *Dudum. §. Ecclesiis autem, de sepulturis;* attento tamen Tridentino *Jeff. 24. de reform.* c. 4. & *Jeff. ead. c. 5.* prohibentur Parochi in suis Ecclesiis admittere Concionatores, ab Ordinario non probatos, etiamsi prædicare vellet Episcopos; nisi alius Prædicator notus esset ad hoc, ut semel vel bis prædicet; sic Navarrus in manuali c. 25. n. 141.

Quoad doctrinam Christianam sedulo 2511 tradendam, in *Trid. Jeff. 24. de reform.* c. 4. expresse statuitur, Parochum Dominicis saltem, & aliis festivis diebus teneri ad docendos pueros suos parochia, rudimenta fiduci, doctrinam Christianam, obedi-